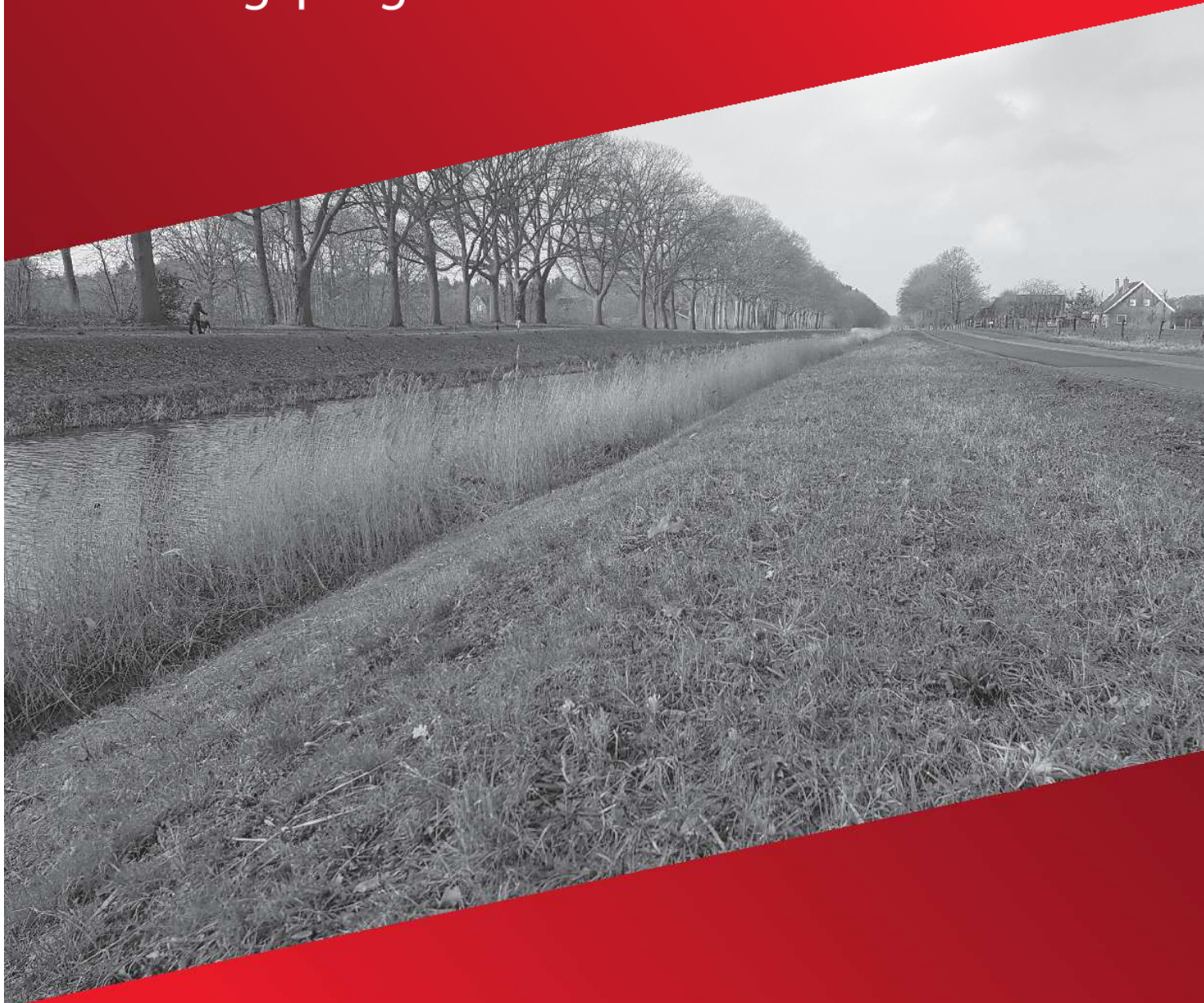




# PvdA

## Dinkelland

Verkiezingsprogramma 2018-2022



---

**Zeker zijn:**

---

|

---

**PvdA Dinkelland**

---

## Inhoud

|     |                                                                            |    |
|-----|----------------------------------------------------------------------------|----|
| 1   | PvdA Noordoost Twente.....                                                 | 3  |
| 2   | PvdA Dinkelland .....                                                      | 5  |
| 2.1 | Iedereen is gelijk en moet de vrijheid hebben zichzelf te kunnen zijn..... | 5  |
| 2.2 | Zorg en de rol van de gemeente .....                                       | 5  |
| 2.3 | Dinkelland Energieneutraal, de wereld van onze (klein)kinderen .....       | 6  |
| 2.4 | Leefbare kernen .....                                                      | 6  |
| 2.5 | Dienstverlening - Het gaat om mensen! .....                                | 7  |
| 2.6 | Natuur, landbouw en toerisme: samen benutten van kansen.....               | 8  |
| 3   | Nadere uitwerking programma PvdA Dinkelland .....                          | 9  |
| 3.1 | Iedereen is gelijk en moet de vrijheid hebben zichzelf te kunnen zijn..... | 9  |
| 3.2 | Zorg en de rol van de gemeente: zeker zijn van goede zorg dichtbij .....   | 10 |
| 3.3 | Dinkelland energieneutraal: zeker zijn van een duurzame toekomst .....     | 11 |
| 3.4 | Zeker zijn van leefbare kernen .....                                       | 12 |
| 3.5 | Dienstverlening: het gaat om mensen.....                                   | 14 |
| 3.6 | Natuur, landbouw en toerisme: samen benutten van kansen.....               | 15 |

## 1 PvdA Noordoost Twente.

Dit programma biedt een heldere kijk waar onze partij voor staat en waar onze vertegenwoordigers in raad en commissies zich de komende vier jaar zullen inzetten. Dit programma heeft een inleidend gedeelte, waarin de principes en idealen zijn verwoord. En een deel dat past bij de plaatselijke situatie.

Wij leven met elkaar in een van de mooiste gebieden van Nederland. Partij van de Arbeid Noordoost Twente is trots op de Twentse manier van leven. We staan elkaar half, we willen veilig en prettig wonen, werken en leven en elkaar wat gunnen.

De PvdA werkt in Noordoost Twente in de gemeenten Dinkelland, Oldenzaal, Losser en Tubbergen samen. Met deze samenwerking bundelen we onze krachten op thema's die al onze gemeenten raken. Denk hierbij aan het behoud van werkgelegenheid, armoedebestrijding, openbaar vervoer, het duurzaam maken van onze gemeenten, bescherming van natuurgebieden en verbeteren van leefbaarheid in wijken en kernen.

De PvdA is een sociaaldemocratische partij. Dat betekent dat wij vinden dat iedereen telt, van gelijke waarde is en recht heeft op een fatsoenlijk bestaan. Een bestaan dat een volwaardig meedoen aan de samenleving mogelijk maakt. Dat is goed werk, goede zorg, goed wonen en meedoen aan het culturele leven van alle dag. Dat geldt voor iedereen van jong tot oud, van gezond tot ziek en voor de vreemdelingen die een veilig bestaan willen opbouwen.

*Vrijheid is geen verdienste maar een recht.*

Dat houdt in dat je, je eigen mening kan verkondigen, maar ook dat je rekening houdt met de ander. In goed overleg kom je tot elkaar, zodat die vrijheid voor iedereen mogelijk is.

*Democratie voor mensen met mensen.*

Een democratisch bestuurde gemeente doet moeite om de inwoners bij het bestuur te betrekken. De kloof tussen inwoners en politiek moet kleiner. Dat kan door de inwoners in een vroeg stadium te betrekken bij belangrijke beleidsbeslissingen. Klantvriendelijk, uitnodigend en vooral helpend en steunend als de burger die steun nodig heeft.

*Solidariteit met elkaar en voor elkaar.*

Wij staan voor een overheid die goede voorzieningen voor iedereen garandeert. De PvdA vindt dat iedereen naar draagkracht hoort bij te dragen aan een fatsoenlijke samenleving. Daarbij willen we samenwerken met instellingen, organisaties en ondernemers om dit waar te maken. Wij willen ruimte geven aan wie het zelf lukt en een vangnet organiseren voor wie het niet alleen kan of waar de markt geen goede oplossing voor vindt.

*Rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid*

Vanuit de stellige overtuiging dat alle mensen gelijkwaardig zijn, staan wij voor een overheid die iedereen hoort en die opkomt voor ieder zijn of haar rechten of plichten. De mogelijkheden om onrecht en misstanden te kunnen melden moeten dichtbij en laagdrempelig worden georganiseerd.

*Duurzaamheid geef je door.*

In de economie dienen een duurzaam gebruik en een eerlijke verdeling van ruimte en grondstoffen voorop te staan. Bedrijven en consumenten, individueel of gezamenlijk, spontaan of daartoe aangespoord moeten door verantwoord gedrag hieraan een bijdrage leveren. We willen werk maken van de mogelijkheden om onze gemeenten duurzamer te maken en de overheid mag hieraan meer initiatief nemen en ambitieuzer zijn. De overheid dient een faciliterende rol te hebben en moet opkomen voor het behoud van onze natuurgebieden, zodat wij deze door kunnen geven aan onze kinderen.

*Tot slot:*

De bestaanszekerheid van steeds meer mensen staat de laatste jaren onder druk door de enorme veranderingen die zich in onze wereld vertrekken. Daarom moeten we open staan voor nieuwe initiatieven en ontwikkelingen, zoals de introductie van het basisinkomen en het streven naar een energie neutrale gemeente, waarmee bestaansrecht voor jong en oud voor nu en de langere termijn wordt gegarandeerd.

Bent u het hiermee eens? Stem dan 21 maart PvdA Dinkelland, Stem Lokaal Sociaal!!

## 2 PvdA Dinkelland

Hoe kijken wij - de PvdA-Dinkelland - tegen de rol van de gemeente en de ontwikkelingen aan? Vanuit welke principes willen we de discussies aangaan, en welke positie nemen we dan in? Hieronder tref je een aantal voorbeelden aan. Het uitgebreide verkiezingsprogramma van de PvdA-Dinkelland kun je inzien via onze website.

### 2.1 Iedereen is gelijk en moet de vrijheid hebben zichzelf te kunnen zijn.

Onze open en vrije samenleving is het grootste goed dat we hebben. Dat zullen we koesteren, beschermen en waar nodig versterken. Ons doel is dat discriminatie en pesten op bijvoorbeeld geslacht, seksuele voorkeur, afkomst, godsdienst of leeftijd, in Dinkelland niet voorkomen. Elk voorstel dat in de gemeenteraad aan de orde komt wordt hier aan getoetst.

De laatste jaren zien we dat steeds vaker wordt gerefereerd aan de joods-christelijke wortels en cultuurbeginselen. Dat is prima als je de grondbeginselen van die cultuur ook in de praktijk brengt. Dat betekent dat je open staat voor anderen, dat je de dialoog aangaat in plaats van muren op te trekken, dat je oog hebt voor anderen, dat je ieder mens als mens blijft zien.

#### Voorbeeldactie:

- in Dinkelland gaan ieder jaar de groepen acht van het basisonderwijs naar het Emslandlager Esterwegen (werkkamp). De gemeente faciliteert en ondersteunt waar nodig.

### 2.2 Zorg en de rol van de gemeente

Iedereen heeft recht op zorg als die om wat voor reden dan ook nodig is. Ons doel is dat zorg voor iedereen makkelijk toegankelijk is en dichtbij. De mensen die zorg nodig hebben moeten niet het gevoel hebben te "bedelen". Vaak zijn er signalen aanwezig lang voordat een probleem ontstaat.

Om zorgbehoefte al vroeg te signaleren en om preventief te kunnen optreden, moet zorg in de breedste zin zo dicht mogelijk bij onze inwoners georganiseerd moet worden

#### Voorbeeldacties:

- In Dinkelland worden sociale wijkteams ingericht. Het wijkteam kent iedereen in de wijk, en in de wijk weet ook iedereen de vaste contactpersonen van het sociale wijkteam te vinden. Onderling vertrouwen is de basis voor effectief en efficiënt opererende wijkteams.
- Stille armoede en eenzaamheid worden door de wijkteams gesignaleerd en passende begeleiding wordt geboden.
- Via de wijkteams werken hulpverleners met verschillende specialismen via de wijkteams samen volgens de aanpak één gezin- één plan- één hulpverlener. Er is meer aandacht voor preventie, waardoor de zware specialistische zorg afneemt.
- Om inwoners zo laagdrempelig te kunnen bedienen wordt in elke kern eens per week een spreekuur gehouden,

## 2.3 Dinkelland Energieneutraal, de wereld van onze (klein)kinderen

Jij en ik en onze kinderen en kleinkinderen, we worden allemaal geconfronteerd met klimaatverandering. En doen we niets, dan zijn de consequenties voor de kleinkinderen natuurlijk het grootst. Het kan en mag niet zo zijn dat we nog langer achteroverleunen en het gewoon maar laten gebeuren.

Een nog beperkte groep van inwoners en bedrijven heeft al maatregelen genomen, en in de kern Noord-Deurningen is al echt een gezamenlijke ontwikkeling naar energieneutraliteit op gang. Maar er is veel meer nodig. Voor het klimaat, maar ook zeker voor de portemonnee van onze inwoners. Ons doel is om op zo kort mogelijke termijn tot een energieneutraal Dinkelland te komen, wij denken dat een termijn van 4-6 jaar haalbaar is.

De gemeente moet daarbij voorop lopen, door initiatiefnemers te ondersteunen en te faciliteren, door zelf creatief mogelijkheden te benutten, en door te zoeken naar mogelijkheden en niet naar de onmogelijkheden.

### Voorbeeldacties:

- de gemeentelijke gebouwen (en maatschappelijk vastgoed) worden waar mogelijk voorzien van zonnepanelen, en nieuwe accommodaties worden energieneutraal gerealiseerd.
- de gemeente doet al mee aan de duurzaamheidslening via SVN; leningen aan inwoners om hun woning energiezuinig te maken. Er wordt nu hard op ingezet dat er meer gebruik van wordt gemaakt.
- nieuw te bouwen woningen worden alleen nog energieneutraal gerealiseerd
- de gemeente werkt samen met inwoners en bedrijven aan het realiseren van een energiebedrijf voor en door inwoners en bedrijven in Dinkelland (gemeente breed systeem van gedecentraliseerde energieopwekking).
- elk (intern en extern)besluit van de gemeente wordt voorzien van een duurzaamheidparagraaf.

## 2.4 Leefbare kernen

De inwoner van Dinkelland wordt gemiddeld ouder, en vaak ook ouder in goede gezondheid. Zelfstandig blijven wonen heeft daarbij steeds meer de voorkeur. De behoefte aan geschikte huisvesting en aanvullende voorzieningen neemt toe. Tegelijkertijd verlaten er ook jongeren de gemeente voor bijvoorbeeld studie of werk of voorzieningen. Daardoor verandert de leeftijd-samenstelling in de kernen nog sneller, neemt het economisch draagvlak verder af en komen de resterende voorzieningen nog verder onder druk te staan.

De PvdA-Dinkelland kiest voor een aanpak 'door en voor de bewoners'; de gemeente doet er samen met de bewoners alles aan om de leefbaarheid in alle kernen van Dinkelland op niveau te houden.

### Voorbeeldacties:

- het bestuurlijk experiment "jongeren maken de toekomst" wordt uitgevoerd. Jongeren weten zelf het best wat voor hen nodig is om plezierig in Dinkelland te kunnen wonen. Zij maken zelf de plannen en de gemeente maakt realisatie binnen vooraf vastgestelde kaders mogelijk.

De afgelopen jaren zijn veel voorzieningen in de kernen geheel of gedeeltelijk verdwenen. Vanuit economisch perspectief soms logisch, maar voor de leefbaarheid vaak onwenselijk. Wij willen samen met de inwoners die ontwikkeling graag keren. Dat betekent niet dat verkeer opeens overal moet worden toegelaten. Wij blijven voorstander van dorpspleinen waar de voetganger / terraszitter voor gaat en de auto te gast kan zijn.

#### Voorbeeldacties:

- kleine scholen worden alleen gesloten als de kwaliteit van het onderwijs niet op niveau is of gebracht kan worden. Niet enkel omdat er te weinig leerlingen zouden zijn. Als het verantwoordelijke schoolbestuur daar toch toe besluit, dan onderzoekt de gemeente of voortzetting als openbaar onderwijs faciliteit tot de mogelijkheden behoort,
- creatieve initiatieven van inwoners voor het behoud of uitbreiding van het voorzieningenniveau worden door de gemeente gestimuleerd en gefaciliteerd. Dat geldt voor allerlei initiatieven: bijvoorbeeld voor een buurtsuper die deels door mensen met een beperking kan worden gerund, of voor nieuwe activiteiten in een gymzaal als sociale ontmoetingsplaats.

De woningvoorraad in Dinkelland past niet bij de veranderende behoefte. Dat geldt voor de huisvesting van verschillende leeftijdsgroepen, huishoudensvormen, en inkomensgroepen.

#### Voorbeeldacties:

- om de eigen woning geschikt te maken voor ouder worden, kan het gewenst zijn dat er een slaapkamer en badkamer op de begane grond komt, dat drempels worden weggenomen en nieuwe techniek wordt aangebracht.
  - o Bij beoordeling van een bouwaanvraag met deze doelstelling is de basishouding dat de gemeente de aanvrager helpt. Voor de beoordeling wordt een helder toetsingskader ontwikkeld.
  - o De "blijverslening" wordt ingevoerd om de woningaanpassingen mogelijk te maken.
- In nieuwe bestemmingsplannen wordt meer ruimte gereserveerd voor sociale huurwoningen en goedkope koopwoningen. Met de woningcorporaties worden harde prestatieafspraken gemaakt over hun bijdrage.
- Met de woningcorporaties worden bovendien afspraken gemaakt over het beschikbaar maken van bestaande huurwoningen als goedkope koopwoning, bijvoorbeeld als "kluswoning".

## **2.5 Dienstverlening - Het gaat om mensen!**

Voor de lezer die het nog niet door had: het gaat voor de PvdA-Dinkelland om de mensen!

Dat geldt voor het te voeren beleid en voor het verlenen van diensten door Noaberkracht. Wij hebben een onafhankelijk rekenkameronderzoek voorgesteld, omdat de afgelopen jaren flink wat signalen zijn ontvangen over de kwaliteit van de dienstverlening en over de manier waarop het eigen personeel wordt behandeld. En we zijn natuurlijk sowieso benieuwd of Noaberkracht de oorspronkelijke doelstellingen waarmaakt. Nadat de onafhankelijke rekenkamer is ingesteld zal dit onderzoek ons voorstel worden uitgevoerd!

De PvdA vindt dat de dienstverlening en de communicatie in ieder geval verbeterd moeten worden.

#### Voorbeeldacties:

- alle kerntaken - zoals bijvoorbeeld Sociale Zaken - worden in de eigen gemeente geregeld. Inwoners krijgen daardoor geen brieven meer van een andere gemeente,
- vragen van inwoners worden via zo kort mogelijke lijnen beantwoord en doorverwijzen wordt tot een minimum beperkt,
- als een ambtenaar met specifieke kennis niet aanwezig is, dan is achtervang geregeld, zodat ook dan eventuele vragen beantwoord kunnen worden,

- klantvriendelijkheid wordt getraind (ook "lastige" mensen moeten serieus worden genomen)

De PvdA-Dinkelland vindt dat we de vrijwillige inzet van medeburgers voor sport, educatie, musea, opbouwwerk en zorg als gemeenschap moeten koesteren. Daarbij past het niet dat de gemeente op de stoel gaat zitten van de bestuurders en vrijwilligers van deze stichtingen en verenigingen.

Voorbeeldacties:

- de gemeente ontwikkelt een brede visie op de rol die maatschappelijke partners spelen,
- maakt transparante afspraken voor een lange periode,
- en toont zich een betrouwbare partner.

## **2.6 Natuur, landbouw en toerisme: samen benutten van kansen**

Dinkelland is een gemeente met veel en bijzondere natuur. De PvdA is er trots op zoveel Natura2000 gebieden binnen haar grenzen te hebben. Voor het toerisme in onze gemeente is die natuur van groot belang.

Daarnaast is het aantrekkelijke Dinkellandse landschap vooral een gevolg van goed landschapsbeheer door agrariërs. Toerisme en landbouw zijn belangrijke pijlers onder de lokale economie. Het is van belang om in onderlinge samenhang de mogelijkheden en onmogelijkheden in beeld te brengen.

Doel is behoud en vergroten van de werkgelegenheid in de agrarische en toeristische sector.

Voorbeeldacties:

- de gemeente ontwikkelt een nieuwe visie op toerisme in samenhang met landbouw samen en in interactie met alle belanghebbenden (landbouwers, natuurorganisaties, inwoners, VVV, recreatieondernemers, etc.). Na de visie stopt dit overleg niet; er worden samen nieuwe concepten voor toerisme en landbouw ontwikkeld.
- bij nieuwvestigingen van veehouderij worden dierenwelzijn en veiligheid zeker als toetsingspunten opgenomen. De PvdA is tegen nieuwe megastallen, en zeker in het buitengebied. Voor bestaande megastallen staat de veiligheid van de dieren voorop. De gemeente stelt zich flexibel op als dat voor het veiligheid (bijvoorbeeld brandgangen) en welzijn gewenst is.
- elke basisschool helpt een dag bij het onderhoud van een Natura2000 gebied in de gemeente Dinkelland.

### 3 Nadere uitwerking programma PvdA Dinkelland

Hieronder vindt u een verdere uitwerking van het verkiezingsprogramma van de PvdA Dinkelland, ingedeeld naar actuele thema's. Dit is een dynamisch document dat de komende jaren – als dat nodig is – zal worden aangepast.

#### 3.1 Iedereen is gelijk en moet de vrijheid hebben zichzelf te kunnen zijn

##### **Zeker zijn van goed bestuur**

Iedereen is gelijk en moet de vrijheid hebben om zichzelf te kunnen zijn. Onze open en vrije samenleving is het grootste goed dat we hebben. Dat zullen we beschermen en waar nodig versterken; geen discriminatie op b.v. geslacht, geaardheid, afkomst, godsdienst of leeftijd.

De samenleving moet er op kunnen vertrouwen dat de gemeenteraad beslissingen neemt in het belang van Dinkelland. Dat elk voorstel op zijn waarde beoordeeld wordt, ongeacht wie het voorstel doet. Natuurlijk mogen partijen van mening verschillen. Maar de discussie moet wel over de inhoud gaan, anders kun je geen goed onderbouwde besluiten nemen. De PvdA zal steeds die inhoudelijke discussie blijven voeren en - ook al is het soms slikken - op basis van argumenten haar standpunt bepalen. Want, de gemeente is er voor de samenleving en niet andersom.

Dit uitgangspunt vormt ook de basis voor het te voeren financieel beleid: het belang van de inwoners voorop; een sterk sociaal beleid.



### 3.2 Zorg en de rol van de gemeente: zeker zijn van goede zorg dichtbij

Iedereen heeft recht op zorg als die om wat voor reden dan ook nodig is. En zorg moet voor iedereen makkelijk toegankelijk zijn en dichtbij. Mensen die zorg nodig hebben mogen niet het gevoel hebben te "bedelen".

De PvdA maakt zich hard voor "sociale wijkteams". Zo'n wijkteam kent iedereen in de kern of buurt, en omgekeerd weten de inwoners ook eenvoudig de vaste mensen van het wijkteam te vinden. Daardoor worden mogelijke problemen al vroeg gesignaleerd en kan vaker preventief worden opgetreden. Stille armoede en eenzaamheid worden door het wijkteam opgespoord en ook daar wordt passende begeleiding georganiseerd. Met meer aandacht voor preventie neemt de behoefte aan (zware) specialistische zorg af. De inzet van familie en omgeving is van groot belang, daar is iedereen het over eens. Maar soms kan dat niet of is het ongewenst. Dan moet passende professionele hulp geboden worden. De PvdA vindt dat dit ruimhartiger kan dan de afgelopen jaren. Het geld dat bestemd is voor zorg, wordt ook voor zorg gebruikt. In elke kern worden spreekuren georganiseerd. Dan kunnen inwoners die hulp nodig hebben dit op een vertrouwde plek bespreken en hoeven niet meer persé op afspraak te komen in het gemeentehuis.

#### Overige punten:

- er wordt een Adviesraad ingesteld, die college en raad op het totale sociale domein zoals de terreinen van de WMO, de WWB, de WSW en de Stichting participatie Dinkelland gevraagd en ongevraagd van advies voorziet.
- eigen bijdragen voor zorg moeten inkomensafhankelijk zijn en mogen niet leiden tot een stapeling van eigen bijdragen.
- mensen met een uitkering zetten zich via arbeidsparticipatie in voor de gemeenschap. Dit mag niet leiden tot verdringing van regulier werk.
- verplichte arbeid moet bijdragen aan participatie en is nooit zinloze dwangarbeid. De gemeente zoekt zinvol werk voor alle mensen die worden gerekend tot de participatiewet, te beginnen bij de gemeente zelf.
- basiszorg is en blijft dichtbij beschikbaar (huisarts, apotheek, prikpost). Voor andere diensten en producten garandeert de gemeente met een goede bezorgdienst zorg dichtbij.,
- Een duurzame toekomstverzekerde oplossing voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt,
- Wie ouder wordt en zorg nodig heeft, verdient dit in eigen wijk of dorp. We streven naar kleinschalige zorgvoorzieningen, die door woningcorporaties en zorgaanbieders gerund worden. Want als je hulpbehoevend bent, moet je ook dan in staat zijn in je eigen omgeving te kunnen blijven wonen, dicht bij familie en vrienden.
- Sociale zaken dient dicht bij de burger geregeld te worden, dit vindt dan ook plaats in de eigen gemeente. Niet in Almelo.
- Er zijn genoeg gegevens beschikbaar om inzichtelijk te krijgen wat er bespaard kan worden door verhogen van de uitgaven op gebied van preventie. Voorkomen is beter dan genezen en signaleren aan de voorkant voorkomt veel dure zorg aan de achterkant
- Zorg dient ten dienste te staan van de zorgbehoevende. Bureaucratie dient tot een minimum beperkt te worden
- Het huidige minimabeleid tegen het licht houden en waar nodig optimaliseren zodat de burgers die tot deze categorie behoren beter bedient kunnen worden.
- bij 'werken aan werk' wordt rekening gehouden met eventuele mantelzorgtaken.
- mensen/ondernemers/zzp-ers die hun baan dreigen te verliezen worden direct geholpen met het vinden van een andere baan en niet pas na afloop van een werkloosheidsuitkering.
- schoolzwemmen wordt opnieuw ingevoerd.

### 3.3 Dinkelland energieneutraal: zeker zijn van een duurzame toekomst

Met de PvdA Dinkelland wordt Dinkelland één van de duurzaamste gemeenten van Nederland:

- In 2026 is Dinkelland qua energie zelfvoorzienend en niet langer afhankelijk van fossiele brandstoffen.

De gemeente heeft een voorbeeldfunctie al het om duurzaamheid gaat. Voor de interne organisatie wordt daarom een plan opgesteld om zo duurzaam mogelijk te werken, met meetbare doelstellingen. Elk (intern en extern) besluit van de gemeente wordt voorzien van een duurzaamheidparagraaf. Bovendien rapporteert de gemeente jaarlijks over de activiteiten en resultaten op het terrein van de duurzaamheid.

- de gemeente werkt met inwoners en bedrijven aan het realiseren van een energiecoöperatie voor en door inwoners en bedrijven in Dinkelland (gedecentraliseerde energieopwekking, -distributie en -opslag).
- de gemeente stelt via het SVN de duurzaamheidslening beschikbaar voor inwoners om hun woning energiezuinig of zelfs energieneutraal te maken,
- nieuw te bouwen woningen worden alleen nog energieneutraal gerealiseerd
- de gemeentelijke gebouwen worden waar mogelijk voorzien van zonnepanelen, en nieuw gemeentelijk vastgoed wordt energieneutraal gerealiseerd.
- bij het tankstation aan de grens Rammelbeek wordt de mogelijkheid gecreëerd om waterstof te tanken. De gemeentelijke voertuigen worden gefaseerd omgezet naar waterstofmotoren. Om de rentabiliteit te verhogen wordt ingezet op intensieve samenwerking met Nordhorn, om ook daar de gemeentelijke voertuigen en bijvoorbeeld het busvervoer gefaseerd om te zetten naar waterstof.
- In samenwerking met de provincie en ondersteund door de TU-Twente wordt een geschikte locatie voor geothermie gezocht. Binnen vier jaar is aardwarmte als één van de alternatieve energiebronnen in Dinkelland gerealiseerd.

In Dinkelland vindt geen opslag van CO<sub>2</sub> in de bodem plaats, wordt geen afvalwater geïnjecteerd. De bodem is geen afvalbak! Dinkelland is en blijft een schaliegasvrije gemeente.

De PvdA kiest voor duurzaamheid, ook op het gebied van onkruidbestrijding en gewasbescherming.

- De gemeente Dinkelland gebruikt daarom zelf uitsluitend niet-chemische bestrijdingsmiddelen.
- De PvdA vindt dat respect voor dieren hoort in een fatsoenlijke samenleving. Wij zijn tegen alle uitwassen van teveel dieren in één ruimte. Natuur-inclusief ondernemen willen we van harte ondersteunen en daarbij ook goed luisteren naar wat de agrarisch ondernemer daarvoor nodig heeft.
- De brandveiligheid is binnen de bedrijfsvoering van intensieve veeteeltbedrijven een belangrijk item. Branden bij intensieve bedrijven blijken helaas te vaak oncontroleerbaar, met niet alleen veel dierenleed tot gevolg, maar ook menselijk leed (het verlies van waar jaren voor gewerkt is) en uiteraard veel economische schade. De PvdA wil dat de gemeente samen met brandweer en agrariërs op zoek gaat naar mogelijkheden om ook bij bestaande bedrijven de veiligheid te vergroten. Daar hoort bij dat agrariërs worden gefaciliteerd bij hun verbeteracties.
- Klimaatverandering en verstening in steden en dorpen vergroten het risico op wateroverlast bij neerslagpieken. Zowel de gemeente als de inwoners hebben een verantwoordelijkheid, de PvdA kiest voor een bewustwordingscampagne om bewoners erop te wijzen welke positieve bijdrage ze kunnen leveren aan het tegengaan van wateroverlast.

### 3.4 Zeker zijn van leefbare kernen

Mensen worden gemiddeld ouder, en vaak ook ouder in goede gezondheid. Zelfstandig blijven wonen in de eigen woning blijkt soms niet goed mogelijk, maar er zijn weinig alternatieven. De behoefte aan hulp en zorg neemt toe. Tegelijkertijd verlaten jongeren de kern voor bijvoorbeeld studie, werk of voorzieningen. Daardoor verandert de huishoudensamenstelling in de kern snel, en neemt het economisch draagvlak voor de nog resterende voorzieningen steeds verder af.

De PvdA kiest voor het samen met de bewoners de leefbaarheid op peil te houden en te verbeteren. Initiatieven van inwoners worden daarom door de gemeente gefaciliteerd: b.v. een buurtsuper die deels door mensen met een beperking wordt gerund, of voor nieuwe activiteiten in een gymzaal als sociale ontmoetingsplaats. Kleine scholen worden alleen gesloten als de kwaliteit van het onderwijs echt niet op niveau kan blijven. Als het schoolbestuur wil sluiten, dan onderzoekt de gemeente of doorgaan als openbaar onderwijs mogelijk is.

Het bestuurlijk experiment "jongeren maken de toekomst" wordt met voorrang uitgevoerd. Jongeren weten zelf het best wat voor hen nodig is om plezierig in Dinkelland te kunnen wonen. Zij maken plannen en de gemeente maakt uitvoering binnen vooraf gestelde kaders mogelijk.

#### Overige punten:

- meer ruimte voor Cruyff-courts, basketbalveldjes en skateboardbanen voor jongeren.
- elke kernraad krijgt jaarlijks de beschikking over een eigen budget om zelf over te beslissen.
- burgers en hulpdiensten zijn in heel Dinkelland, dus ook in het buitengebied, bereikbaar. Waar nodig komen in overleg met de bevolking nieuwe zendmasten.
- Denekamp: de aantrekkelijkheid als winkelkern wordt verbeterd. De functie van de Vledderstraat en Grotestraat als winkelstraten wordt hersteld/versterkt.
- De PvdA vindt dat alle huidige (basis)voorzieningen in de kernen op peil dienen gehouden te worden. De kwaliteit moet daarbij hoog zijn, ook voor eventuele nieuwe voorzieningen in de toekomst. Wij willen een actieve, leefbare gemeenschap in iedere kern binnen onze gemeente.
- Komen tot een breed gedragen oplossing op het gebied van de huisvesting van de verschillende scholen. Samenvoegen van Alexander en Veldkampschool. Deze clusteren op 1 locatie (bij voorkeur op gebied Alexander) De vrijgevallen gronden van de Veldkamp gebruiken als woningbouwlocatie. Herontwikkelen van de Zevenster op huidige locatie inclusief sportzaal. Kingschool daar waar nodig moderniseren/uitbreiden indien dat nodig mocht zijn.
- Klooster Ootmarsum duurzaam ontwikkelen als sociaal maatschappelijke voorziening van Ootmarsum. Dat houdt in dat de bibliotheek deel gaat uitmaken van het klooster. De gemeente gaat daar hun spreekuren houden, verder wordt de locatie geschikt gemaakt voor beperkte woningbouw/verblijfsrecreatie
- om verpaupering van leegstaande panden tegen te gaan en te voorkomen dat de woonomgeving ontsiert wordt door braakliggende terreinen gaat de PvdA de gemeentelijke welzijnsnota aan passen, zodat de gemeente een instrument in handen krijgt om op te treden tegen eigenaren die hun bezittingen laten verslonzen en daarmee de kwaliteit van de ruimtelijke omgeving soms jarenlang naar beneden halen.
- aan jongeren wordt nadrukkelijk een stem gegeven via een jongerenraad.
- vernieuwende initiatieven van groepen jongeren krijgen een aanmoedigingspremie van € 1000,=
- Door permanente 'belevingsactiviteiten' op de pleinen binnen de kernen aan te bieden willen wij levendigheid van deze pleinen vergroten.
- elke sporthal in Dinkelland moet aan de eisen van de tijd moeten voldoen. Bovendien zal in Dinkelland een sporthal worden gerealiseerd die voor (zaal) topsportevenementen geschikt is gemaakt

- het openluchtbad in Ootmarsum blijft open. Er wordt een plan ontwikkeld om de kosten te beperken, met tenminste een gelijkblijvende kwaliteit van het aanbod.
- op 't Goor in Denekamp wordt plaats gemaakt voor atletiek, loopverenigingen en ijssport.
- De IBOR regels, zoals afgesproken met de Raad bij de implementatie van het onderhoud Openbare Ruimte moeten terug naar de originele afspraak: A-hotspots, B-Kernen en C/D buitengebied. Burgers mogen hun eigen inbreng en bijdrage leveren en de gemeente zal dit op aanvraag faciliteren.

### **Zeker zijn van passend en betaalbaar wonen**

De woningvoorraad in Dinkelland past niet bij de veranderende behoefte. Om de eigen woning geschikt te maken voor het ouder worden, kan het nodig zijn dat er een slaapkamer en badkamer op de begane grond komen, dat drempels worden weggenomen en dat nieuwe techniek wordt aangebracht. De gemeente faciliteert dergelijke plannen, en maakt het financieel mogelijk via de "blijvers-lening".

Nieuwe sociale huurwoningen en goedkope koopwoningen worden gerealiseerd voor jongeren en voor ouderen. Ook in nieuwe woonvormen. Met de woningcorporaties worden harde prestatieafspraken gemaakt over hun inzet

iedere kern of wijk krijgt een eigen budget dat binnen heldere, beknopte procedures naar eigen inzicht kan worden ingezet. De dorpsraden en stadsberaad krijgen daarin

#### Overige punten:

- de komende raadsperiode worden enkele oudere wijken op een hoger kwaliteitsniveau gebracht. Dat geldt voor de openbare ruimte en voor de woningen. Ook de sloop van woningen wordt daarbij niet uitgesloten.
- in nieuwbouwplannen wordt steeds een deel goedkope en betaalbare bouw geprogrammeerd: sociale huur, goedkope koop en collectief particulier opdrachtgeverschap
- bij nieuwbouw krijgen bewoners meer vrijheid om een kavel te kiezen dat qua grootte past (meer flexibiliteit in bestemmingsplannen) en om een eigen ontwerp te realiseren (minder dwingende beeldkwaliteit plannen).
- harde prestatieafspraken met de plaatselijke woningcorporaties Mijande en SJA over de isolatie van bestaande huurwoningen, de investeringen in de leefbaarheid van buurten en kernen, het aantal en de kwaliteit van te bouwen woningen, en het omgaan met de woonlasten voor de huurder (huurprijs, servicekosten, energie).
- als de plaatselijke corporaties niet willen investeren in nieuwbouw dan maken we afspraken met corporaties die daartoe wel bereid zijn. In die afspraken is duidelijk wat gebouwd wordt, en wanneer het gerealiseerd moet zijn.
- voor startende huishoudens wordt – ook in de kleine kernen – meer ruimte geboden voor de bouw van een eigen woning.
- In de kleine kernen – meer dan nu het geval is, moeten ruimte worden geboden voor de realisatie van een eigen woning aan de inwoners. Jongeren die graag in de eigen kern willen blijven wonen, betaalbaar voor iedereen.
- De oude gemeentewerf in Ootmarsum is bij uitstek geschikt als woningbouwlocatie voor kleine grondgebonden woningen ten behoeve van oudere inwoners die hun huidige veel te grote huis willen verkopen en niet naar een appartement willen omdat ze graag een tuintje hebben. Daarnaast dient de ruimte optimaal benut te worden en dat betekent niet dat er alleen maar villa's gebouwd dienen te worden.

### 3.5 Dienstverlening: het gaat om mensen

Voor de PvdA is het een belangrijk uitgangspunt bij de dienstverlening, dat de gemeente er is voor de inwoners en niet andersom! De basis bij de benadering van burgers en bedrijven is vertrouwen. Als gemeentelijke overheid stellen we kaders en faciliteren we initiatieven van (groepen) inwoners (Buurtactiviteiten, onderhoud van groen, aanschaf aed, e.d.)

Wat inwoners zelf kunnen, doen ze zelf. Maar als mensen om wat voor reden dan ook buiten de boot vallen, dan springt de gemeente voor hen in de bres.

#### Overige punten:

- van een alles regelende overheid naar een overheid die veel verantwoordelijkheid laat bij (groepen) inwoners.
- een gemeentelijke overheid die particuliere initiatieven stimuleert en ondersteunt. Naar een ja-cultuur, tenzij.
- serieus invulling geven aan burgerparticipatie. Plannen worden gebaseerd op de vooraf gepeilde mening van betrokken burgers (en organisaties). Informatie als het plan al klaar is, of alleen ruimte bieden voor het veranderen van details, is geen participatie.
- geen bestuurlijke fusie met Tubbergen. Als fusie nodig is, dan samensmelting in een geografisch samenhangend gebied.
- topambtenaren wonen in Dinkelland (of Tubbergen).
- De PvdA vindt dat de gemeente de dienstverlening en de communicatie naar de burger kan verbeteren. De gemeente dient mee te gaan in de wereldwijde verandering op het gebied van communicatie en de verwachting van de burgers.. Dienstverlening kan het imago van de gemeente verbeteren of juist verslechteren; een basis voor een goede relatie.
- Door burgerparticipatie en het gebruik van slimme technologie en 'big data' brengen we in kaart waar het onderhoud van wegen het meest noodzakelijk is. Deze werkwijze kan als voorbeeld dienen voor andere beleidsthema's.

### 3.6 Natuur, landbouw en toerisme: samen benutten van kansen

Na een aantal jaren is het tijd om de huidige visie op het gebied van toerisme eens tegen het licht te houden en te actualiseren en aan te passen naar de huidige inzichten en veranderende marktomstandigheden. Deze nieuwe visie samen ontwikkelen met de stakeholders. Dit leidt tot brede overeenstemming en gezamenlijke inzet op het tot een succes te maken. Wij willen de lokale economie en werkgelegenheid stimuleren en daarbij ook veel ruimte bieden aan start-ups en innovatieve bedrijven en daarbij de kwaliteiten van Dinkelland benadrukken. Het buitenland is dichtbij, de UT is dichtbij en er is ruimte.

#### **Zeker zijn van behoud van het landschap**

Dinkelland is een gemeente met veel en bijzondere natuur. De PvdA is trots op het grote aantal Natura2000 gebieden, maar ook op het mooie landschap dat in de tijd tot stand is gekomen door goed de inspanningen van agrariërs. De PvdA wil de natuurwaarden waar mogelijk versterken en het landschap beschermen tegen ongecontroleerde kap van houtwallen en singels. De handhaving hierop wordt versterkt.

Het toerisme en de landbouw zijn beide belangrijk voor de lokale economie. Deze sectoren moeten elkaar zo veel mogelijk versterken en zo min mogelijk in de weg zitten. Daarom ontwikkelt de gemeente een nieuwe visie op toerisme in samenhang met landbouw samen met belanghebbenden uit beide sectoren. En na het opstellen van de visie stopt het overleg niet; er worden samen nieuwe concepten voor toerisme en landbouw uitgewerkt. Doel is het behoud en vergroten van de werkgelegenheid in de agrarische en toeristische sector.

We willen graag dat Dinkellandse kinderen zich ook bewust zijn van de bijzondere omgeving. Daarom gaat elke basisschool een dag helpen bij het onderhoud van een Natura2000 gebied in de gemeente Dinkelland. Dit onder aanvoering van de verantwoordelijke wethouder.

#### Overige punten:

- bewust aanboren van nieuwe doelgroepen toeristen, zoals jongeren en sportieve mensen
- creatieve agrariërs, die recreatieve voorzieningen willen realiseren, worden ondersteund.
- de gemeente heeft een goed en (blijvend) actueel inzicht in de lokale werkgelegenheid (vraag en aanbod)
- De bijenpopulatie heeft het moeilijk in Nederland. De PvdA wil middelen vrij maken om braakliggende terreinen massaal in te zaaien met wilde bloemen om zodoende alle bestuivers een kans te geven om te overleven. Ook gaan we als Dinkelland aansluiten bij de BijenAgenda van Overijssel die samenwerkt met alle stakeholders in de groene omgeving en stimuleren we Natuur Educatieve projecten voor kinderen op dit gebied samen met scholen en anderen.
- De PvdA wil zich inzetten in Dinkelland om weidevogels te behoeden voor uitsterven, door samen te gaan werken in Twente-breed verband en samen met de Provincie. We willen dat er gezamenlijke gebiedsplannen komen die de leef-voorwaarden voor weidevogels gaan verbeteren. Centraal moet staan actieve samenwerking tussen boeren, milieu- en natuurverbanden, jagers en overheid. Streven naar aaneengesloten gebieden met een flink deel verhoogd peil, lagere (ruige)mestgift, uitgesteld maaien in mozaïekbeheer etc. De boeren moeten hiervoor een dekkende vergoeding ontvangen en het besef moet doordringen dat je dit probleem alleen in gezamenlijkheid kunt oplossen.
- De PvdA wil bewust verantwoordelijkheid nemen voor de eigen leefomgeving, waarin het goed wonen, werken en recreëren is. We stimuleren lokale thema's zoals voedsel, energie, water, grondstoffen ,

flora en fauna etc. Samen met Wonderrijk Twente zetten we in op het projectmatig behandelen en uitdiepen van een enkel thema, dat 4 jaargetijden duurt, samen met de bevolking met als doel iets te creëren dat een lokale waarde heeft voor nu en toekomstige generaties met een Dinkellands visitekaartje waar we trots op kunnen zijn.

### **Zeker zijn dat er geen nieuwe megastallen komen**

De PvdA is vóór landbouw, maar dan wel landbouw met oog voor de menselijke maat en diervriendelijkheid, in goede balans tussen bedrijf en omgeving. Bij nieuwvestigingen van veehouderij worden in ieder geval dierenwelzijn en veiligheid als toetsingspunten opgenomen. De PvdA is tegen nieuwe megastallen. We zijn niet tegen bestaande megastallen; daar staat de veiligheid en het welzijn van mens en dier voorop. De gemeente werkt mee bij initiatieven die daar op gericht zijn

### **Zeker zijn van samenwerking op en over de grens**

De PvdA kiest voor samenwerking over de grens. Het toeristisch product wordt sterker als de publiekstrekkingen aan beide kanten van de grens worden verbonden. De grensovergang Denekamp-Nordhorn wordt ontwikkeld tot een aantrekkelijke plek met uitstraling en meer economische bedrijvigheid aan beide zijden van de grens. Vanaf dit punt worden internationale wandel- en fietsroutes vormgegeven en gepromoot. Verder wordt het kanaal Almelo-Nordhorn tussen Denekamp en Nordhorn bevaarbaar gemaakt zonder de natuurwaarden aan te tasten. In Denekamp komt een bescheiden recreatieplas. Zo ontstaat de voor de werkgelegenheid interessante verbinding "van Vechtesee naar Knikmeer".

### **Zeker zijn van behoud en versterking cultuur**

Cultuur inspireert, verbindt en zet aan tot nadenken. De PvdA zet zich daarom in voor uitbreiding van culturele activiteiten in Dinkelland. Voor de eigen inwoners, en om de toeristische aantrekkingskracht van Dinkelland te vergroten. We ondersteunen nieuwe initiatieven op dit terrein van harte. Maar we blijven ons ook inzetten om al het moois wat er al is zoveel mogelijk te bewaren. Of dat nu gaat om een karakteristiek gebouw (zoals boerderij Aveskamp), om oude raadszetels, of om activiteiten als bijvoorbeeld het carbid-schieten en de verschillende paasgebruiken.

Bijzondere aandacht verdient de ondersteuning van het bibliotheekwerk. Een bibliotheek is veel meer dan een plek met boeken; het is een ontmoetingsplek, cultuurplaats en kennisknooppunt.

Wij willen in iedere kern samen met de inwoners een passende bibliotheekfunctie realiseren.

- het prachtige Dinkellandse landschap wordt actief ondersteund door in het landschap passende projecten op het gebied van kunst en cultuur. Bijvoorbeeld: een spiritueel pad langs "heilige huisjes", een "blote voeten pad", beeldenroutes, tuinenroutes, culinaire routes.
- de gemeente stimuleert en faciliteert ondernemers die toeristen in de wintermaanden naar Dinkelland willen halen.
- de gemeente onderstreept en ondersteunt de revival in de Twentse cultuur met streekproducten, het eigen dialect en de typische Twentse tradities.
- stimuleren van internationale jongerenuitwisselingen op het gebied van sport en cultuur.
- deelname van scholen aan allerlei cultuurprogramma's. Onder regie van de gemeente worden scholen en culturele instellingen met elkaar in contact gebracht.
- De PvdA pleit voor meer waardering en ondersteuning in allerlei vormen voor het behoud van Lokaal Erfgoed en het doorgeven van tradities.

Kijk voor meer informatie op:

<https://dinkelland.pvda.nl/>

<https://www.facebook.com/pvdadinkelland/>

<https://twitter.com/pvdadinkelland>

<https://www.instagram.com/pvdadinkelland/>



---

**Zeker zijn:**

---

---

Stem 21 Maart : PvdA Dinkelland

---